

Bruikbare aanvulling op het altijd te korte spreekuur

Altijd een kind te kort

Mieke Kerkhof

Vorig jaar april verscheen het eerste Nederlandse handboek over zwangerschap na babysterfte. Dit boek heeft de toepasselijke en ontroerende titel 'Altijd een kind te kort' gekregen. Het is geschreven door Jeannette Rietberg, in samenwerking met dr. Maria Pel, gynaecoloog/perinatoloog in het AMC.

Jeannette Rietberg (1968) is door eigen ervaring (rouw)deskundige op het gebied van perinatale sterfte. Zij is van oorsprong Engelse taal- en letterkundige. Na de geboorte en het overlijden van haar oudste zoon is zij auteur en spreker geworden op het gebied van perinatale rouw en verlies. Zij geeft lezingen, workshops en gastcolleges over dit onderwerp. Jeannette: 'Ik hoop ouders een handreiking te kunnen bieden, want voor wat er allemaal komt kijken bij een nieuwe zwangerschap na verlies van een vorige is geen sinecure. Ouders die een zwangerschap na verlies hebben meegemaakt, kunnen een voorbeeld en inspiratiebron zijn voor anderen'.

Maria Pel (1950) heeft ruim dertig jaar ervaring in de verloskunde. Zij begeleidt onder meer risicozwangerschappen. Het boek werd door haar van medische uitleg voorzien. Haar adviezen zijn specifiek geschreven voor de vrouw met perinatale sterfte in de anamnese.

Ieder hoofdstuk van het boek begint met een citaat van moeders, en een enkele vader, die een kind verloren hebben. De citaten verwijzen naar wat er in het hoofdstuk besproken wordt en geven gevoelens weer. De auteur interviewde voor het boek negen moeders die allen perinataal één of meerdere baby's verloren. Ze vertellen over hun angsten, zorgen en emoties gedurende de verschillende zwangerschapsperiodes. Daarnaast vertellen ze ook over hun rouwproces, hun wensen en hun ervaringen.

In 13 hoofdstukken wordt ingegaan op de volgende onderwerpen:

- Waarom?
- Klaar voor een volgende zwangerschap?
- Opnieuw proberen
- Weer zwanger: het eerste trimester
- Weer zwanger: het tweede trimester
- Weer zwanger: het derde trimester
- De medische kant
- Is meten weten? Bevalling en geboorte
- Na de geboorte van je nieuwe baby

- En hoe gaat het met de vader?
- Wat kan de zorgverlener doen?
- Getuige van een reis (inzicht hoe het de negen geïnterviewde vrouwen verder is vergaan.)

Aangrijpend zijn de passages, waarin Rietberg en de door haar geïnterviewde vrouwen vertellen over hun diepe rouw en over zekerheden die aan duigen vallen. Echter, ook het hervinden van kracht en de moed die dat kost om weer aan een nieuwe zwangerschap te denken, komen aan de orde. Interessant is het hoofdstuk dat door Rietberg en Pel samen geschreven is en dat uitgebreide adviezen aan de zorgverlener geeft, zowel in de fase direct post mortem, als ook in de periode daarna en gedurende de daaropvolgende nieuwe zwangerschap.

Een moeder die weer zwanger was na perinatale sterfte zei ooit: 'weer zwanger zijn, is de belangrijkste herinnering aan het meest ingrijpende verlies dat een vrouw kan meemaken'. 'Altijd een kind te kort' is geen boek waar de doos met zakdoeken naast gelegd moet worden en is evenmin een ego-document, hoewel het vanuit de ervaringen van Rietberg is geschreven. Het is praktisch en nuchter. Het bevat handige verwijzingen naar bestaande (rouw) literatuur en maakt gebruik van wetenschappelijke literatuur. Het voorziet in een behoefte en is een uitstekende aanvulling op wat professionals proberen te bieden in de beperkte tijd binnen het spreekuur.

Doelgroep: ouders die zwanger zijn of willen worden na perinatale sterfte, zorgverleners die deze ouders begeleiden.

Altijd een kind te kort

Handboek bij zwangerschap na babysterfte

ISBN hardcover 9789082149500

ISBN e-book 9789082149517

Uitgeverij Dair etc.

287 bladzijden

www.altijdeenkindtekort.nl

